

Bilaga 2. Beskrivning av objekten angivna i Budgeten för Investeringar

1. 1000st träd av olika storlekar och sorter skall planteras och dokumenteras (eftersom dessa kan användas som negativa utsläpp i kommande krav på koldioxidutsläppsminskningar). Volymmålet 1000 uppnås genom att använda träd i andra projekt så som till exempel Investeringsobjekt nummer 4,6,7 & 8. Ett träd som är en meter högt kostar 30sek att köpa medan ett träd som är 3m högt kostar 30,000sek att köpa. Som exempel får 1000 träd lätt plats på ytan mellan solåkravägen och vackerby industriväg och kan då kosta 1000st x 30sek 30,000 sek + arbete. Idén är att de ska ha ett högt ekosystemtjänstvärde. T ex att det bidrar till att avlasta dagvattensystemet, att de bidrar med svalka, skugga äldreboenden eller att de skyddar en strandlinje mot erosion. Samt att de helst ska planteras i kombinationer med andra åtgärder som t ex VA genomför för att uppnå flera effekter än att bara att vara träd, vilket förvisso inte är en dålig effekt.
2. 100st laddplatser är volymmålet som blir en rimlig start på elektrifieringen. Exempel på olika sätt att använda dom är främst och rimligen som laddning av tjänstefordon, för personalparkeringar, för pendlarparkering och som samhällsservice. I alla tätorterna. Investeringen ger god ekonomisk avkastning tillsammans med egna elfordon och görs ännu bättre ifall man kan leverera egenproducerad el till laddboxarna. Investeringen har positiv inverkan på mål som en attraktiv kommun och en attraktiv arbetsgivare. Varje fossilbil som byts mot en elbil förbättrar vår kommunala handelsbalans och skapar välstånd eftersom vi slutar att läcka pengar till företag som producerar drivmedel som vi måste importera.
3. 10st fossilfria fordon är en lagom volym för att målet med en fossilfri fordonspark ska kunna realiserar på något års sikt.
4. 2st Våtmarker. Främst och enklast avses Hagstumosse och Västra Frönäs gårde. Båda kan ha arrendeavtal som måste sägas upp. Hagstumosse kan ombildas till en våtmark genom att minska utflödet i diket under 57:an som mynnar i Marieströmsutloppet i Frösjön. Vår bedömning är att dagvattensystemet avlastas och att Frösjön blir lite mindre sämre genom att näringsämnen som når Frösjön minskar. Del av Västra Frönäs gårde kan ombildas till våtmark genom att gräva "fiskbens-mönster" från befintligt dike i syfte att öka volymen på 'diket'. I kombination med träd så får det en avlastande effekt på dagvattensystemet och minskar näringsläckaget till Frösjön. Båda projekten beräknas bidra till bättre vattenkvalitet i Frösjön.
5. 1st Solenergianläggning+batterier ska installeras vid Hagstumosse. Antingen fristående eller på ishallens fasad. Detta löser energiproblematiken som är förknippad med ishallar och ger bra avkastning. Det ökar så klart även energiberoendet för kommunen där ishallen idag är en av våra största konsumenter och påverkar således hela kommunens energibalans.

6. Skolgårdar måste anpassas och förbättras. Vi avsätter en miljon för att detta skall kunna påbörjas. Det kommer att behövas åtgärder både externt som skolträdgårdar, skuggbildande strukturer, mindre hårdgjorda ytor. Ett kontinuerligt arbete kommer att behövas göras med skolgårdar eftersom dom är byggda i en annan tid för att motsvara krav som nu har förändrats. Detta för att bland annat möta arbetsmiljökrav som främst kommer att vara temperaturrelaterade.
7. Beläggningsprogrammet får utökad ram med två miljoner för att utöka omfattningen på programmet. Beläggningarna måste varieras eftersom de lokala behoven varierar. Vi har inte råd att låta infrastruktur bara ha en funktion. Att vara jämn och lätt att snöröja får underordnad betydelse i olika delar av tätorterna. Beroende på var man är så kommer behovet av dagvattenhantering, svalka eller skydd mot skyfallsrelaterade översvämningar att vara viktigare än att det är lätt att snöröja. Exempelvis så är hålsten använt vid Valasjödiket (Järnvägsgränd), vilket är rimligt eftersom det är ett relativt nybyggt område och man har använt moderna metoder. Det är främst i äldre delar av tätorter där man nu behöver undvika att undantagslöst reparera asfalt. Inför reparation behöver man göra en analys ifall det skulle vara bättre att ta bort asfalt och ersätta den med något annat. Analysen ska självklart inte göras av GataPark utan av en högre instans som kan ge inriktningar om vad som ska uppnås lokalt. Nästan alla parkeringsplatser borde förmodligen få asfalt ersatt med annan beläggning.
8. Klimatanpassningar kring VA-projekt innebär att vi har identifierat fyra stycken projekt som VA skall genomföra och där kommunen har rådighet över angränsande mark. Solvägen, Solåkravägen, Stationsvägen (Björnlunda) och Laxne. Samtidigt som VA förnyar ledningsnätet så görs även ytterligare åtgärder som förstärker det som VA vill åstadkomma samtidigt som en uppsjö av andra fördelar uppnår. I exemplet Solvägen vill VA minska på dagvattnets påverkan på avloppsreningsverket. När dom gör det med ledningar så förstärker kommunen det genom att anlägga stenistor, svackdiken eller genom att sänka nivån på området innanför Solvägen. Det gör att ännu mindre dagvatten terminerar i avloppsreningsverket eller i Sigtunaån. Samtidigt så erhålls funktionen skydd mot skyfallsrelaterade översvämningar. När träd också planteras så ökar effekten på tidigare nämnda åtgärder ytterligare och man får även andra funktionförbättringar som rör temperatur och biodiversitet.
9. Medborgarbudgetarna för respektive tätort sätts här till 500tkr (x4) och är pengarna som öronmärks och ska spenderas av respektive tätorts-råd.